

Dragica Kapko

Predlog letne tematske priprave za pouk

SLOVENŠČINE

v 9. razredu

devetletne osnovne šole

DELO Z NEUMETNOSTNIMI BESEDILI

86,5 ur (60 % od 144 ur – 4,5 ure na teden)

Nana Cajhen, Nevenka Drusany, Dragica Kapko,
Martina Križaj Ortar, Marja Bešter Turk

SLOVENŠČINA ZA VSAK DAN IN VSAK DAN 9

RAZVRSTITEV TEMATSKIH SKLOPOV

- 1. sklop: POGOVOR**
- 2. sklop: ŽIVLJENJEPIS**
- 3. sklop: OPIS IN OZNAKA OSEBE**
- 4. sklop: OPIS NAPRAVE**
- 5. sklop: OCENA**
- 6. sklop: OPIS POTI/POTOVANJA**
- 7. sklop: POTOPI**
- 8. sklop: NEURADNA IN URADNA BESEDILA**
- 9. sklop: BESEDILA**
- 10. sklop: RAZVOJ SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA**

Zapis ciljev za tri ravni:

XXX – nižja raven (polkrepki tisk)

XXX – srednja/temeljna raven (navadni tisk)

XXX – višja raven (poševni tisk)

Predlagano število ur za posamezni tematski sklop je enako za vse tri ravni.

Učitelj naj prilagaja število ur svoji skupini po lastni presoji – upoštevajoč posebnosti skupine.

Ravni so označene samo v ciljih (ne pa tudi v didaktičnih pristopih ter v preverjanju in ocenjevanju).

1. tematski sklop: POGOVOR

Ciljne teme: URADNI TELEFONSKI POGOVOR; GLASOVI SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA; MEDMET; ČLENEK

Naslov enote: HALO, HALO!

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>POSLUŠANJE/GLEDANJE Poslušajo/gledajo uradni telefonski pogovor. Pomnijo podatke. Prepoznavajo udeležence in temo pogovora, sporočevalčev namen in bistvene podatke. Vrednotijo ustreznost in vljudnost posnetega uradnega telefonskega pogovora. Pojasnjujejo svoje mnenje. Uporabljajo pridobljeno znanje v odigranih uradnih telefonskih pogovorih. Vrednotijo odigrane telefonske pogovore in utemeljujejo svoje mnenje.</p> <p>PISANJE Rabijo vejico za medmeti. Nadomeščajo povedi s členki.</p> <p>GOVORJENJE Knjižno izrekajo samoglasnike. Knjižno naglašujejo besede.</p>	<p>Spoznajajo uradni telefonski pogovor. Prepoznavajo značilno zgradbo uradnega telefonskega pogovora, značilne jezikovne prvine in njihovo vlogo ter pragmatično utemeljenost.</p> <p>Ob metajezikovni razčlembi zapisanih besedil spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: – medmet – členek, – <i>zvočnik, nezvočnik.</i></p> <p>Poznajo poimenovalno vlogo medmeta in členka. Prepoznavajo medmete in členke. Poznajo sopomenske in protipomenske členke.</p> <p>Opazujejo in prepoznavajo glasovni sestav besed. Poznajo dve skupini glasov: samoglasnike in soglasnike.</p>	<p>Frontalno delo – poslušanje/ gledanje videoposnetkov</p> <p>Sodelovalno učenje – delo v dvojicah in skupinah</p> <p>Skupinsko delo – sodelovanje v pogovoru</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p>	<p>Delno preverjanje razumevanja in razčlenjevanja poslušanega/ gledanega besedila</p> <p>Celovito preverjanje ustreznega in vljudnega pogovarjanja v različnih govornih položajih</p> <p>Delno preverjanje znanja o medmetu in členku</p> <p>Delno in celostno preverjanje znanja o glasovnem sestavu besed</p>	<p>Izbirni predmet: Retorika</p> <p>Oddelčna skupnost</p> <p>Državljska vzgoja in etika</p>	<p>8</p>

Naštevajo knjižne samoglasnike. Obvladajo glasovno vrednost črk za samoglasnike.

Knjižno izrekajo kolikost/trajanje naglašanih samoglasnikov.

Določajo kolikost/trajanje naglašanih samoglasnikov.

Poznajo dve skupini soglasnikov.

Poznajo »pomožne povedi« za naštevanje zvočnikov ter zvenečih in nezvенеčih nezvočnikov.

Poznajo dve skupini nezvočnikov.

Poznajo pravila za rabo predloga z/s.

V besedilih prepoznavajo navedene pojme in jih poimenujejo z ustreznimi jezikoslovnimi izrazi.

Navedejo:

- **samoglasnike in soglasnike slovenskega knjižnega jezika,**
- *zvočnike in nezvočnike* ter
- *zveneče in nezvенеče glasove.*

Določajo naglasno mesto v besedi.

Razumejo in rabijo strokovne izraze:

- medmet,
- členek,
- **samoglasnik**,
soglasnik,
- naglašeni samoglasnik, -
zvočnik, nezvočnik,
- zveneči nezvočnik,
nezveneči nezvočnik.

Besede uvrstijo k medmetom in členkom ter utemeljijo svojo odločitev.

2. tematski sklop: ŽIVLJENJEPIS

Ciljne teme: ŽIVLJENJEPIS; SOPOMENSKE POVEDI; KAKO PIŠEMO – SKUPAJ ALI NARAZEN?

Nalov enote: ALMA MAKSIMILIJANA KARLIN

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo življenjepis. Razumejo besedilo, tj. prepoznajo temo, bistvene in manj bistvene podatke. Znajdejo se v besedilu.</p> <p>PISANJE Uporabljajo pridobljeno znanje – tvorijo življenjepis znane osebe in svoj uradni življenjepis. Poročajo o težavah pri reševanju nalog in o svojih napakah. Pojasnjujejo svoje rešitve in svoje mnenje.</p> <p>Izražajo ponovljeno prvino predmetnosti z glagolskim morfemom.</p> <p>Prepoznajo pomensko podstavo tvornih in netvornih povedi. Pretvarjajo tvorne povedi v netvorne in obrnjeno. <i>Pretvarjajo tvorne povedi v trpne in obrnjeno.</i> Tvorijo deležnik na -n/-t iz nedoločnika.</p> <p>Pravilno pišejo t. i. osnovne pravopisno »kritične« besede oz. besedne zveze.</p>	<p>Spoznajajo življenjepis, prepoznajo njegovo značilno zgradbo in značilne jezikovne prvine v njem ter povzemajo njegove značilnosti. Urejajo dogodke v pravilno zapovrstje.</p> <p>Ob slovarski razčlembi določajo besedni koren in tvorijo besedne družine. Prepoznajo besede iste besedne družine.</p> <p>Ob metajezikovni razčlembi zapisanega besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: tvornik, <i>trpnik</i>. Ločujejo tvorne in netvorne povedi <i>ter tvorne in trpne.</i> <i>Poznajo razločevalne lastnosti tvornih in trpnih povedi.</i> Poznajo pragmatične razloge za rabo netvornih povedi. Razumejo in rabijo strokovne izraze</p>	<p>Individualno delo – tiho branje</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Problemski pouk</p> <p>Frontalni pouk</p> <p>Sodelovalno učenje – delo v dvojicah in skupinah</p> <p>Skupinsko delo – sodelovanje v pogovoru</p>	<p>Delno in celostno preverjanje in ocenjevanje branja in razčlenjevanja zapisanega življenjepisa</p> <p>Celostno preverjanje in ocenjevanje tvorjenja življenjepisa znane osebe in svojega uradnega življenjepisa</p> <p>Delno in celostno preverjanje (in ocenjevanje) znanja o sopomenskih povedih</p> <p>Delno preverjanje znanja o osnovnih pravopisno »kritičnih« besedah/ besednih zvezah</p>	<p>Likovna vzgoja</p> <p>Izbirna predmeta: – Šolsko novinarstvo – Računalništvo</p>	10,5

tvorna/aktivna poved,
trpna/pasivna poved.

V besedilih prepoznavajo
navedene pojme in jih
poimenujejo z ustreznimi
jezikoslovnimi izrazi.

3. tematski sklop: OPIS IN OZNAKA OSEBE

Ciljne teme: OPIS OSEBE; OZNAKA; TVORJENKE; POSEBNA RABA VEZAJA IN POMIŠLJAJA

Nalov enote: SAMO

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo opis in oznako osebe. Razumejo besedilo (tj. prepoznajo temo in bistvene podatke).</p> <p>GOVORJENJE Govorno nastopajo. Presojajo govorne nastope in utemeljujejo svoje mnenje.</p> <p>PISANJE Uporabljajo znanje – tvorijo opis in oznako osebe.</p> <p>Pretvarjajo besedno zvezo v tvorjenko (in sicer v samostalniško izpeljanko /iz glagola, samostalnika, pridevnika/ in v pridevniško zloženko). Pretvarjajo tvorjenko v ustrezno besedno zvezo.</p> <p>Pišejo priredno zložene besede.</p>	<p>Spoznajajo opis in oznako osebe. Prepoznajajo značilno zgradbo opisa osebe ter značilne jezikovne prvine v opisu in oznaki osebe. Povzemajo značilnosti opisa in oznake osebe. Ločujejo opis osebe, oznako osebe in življenjepis. <i>Ločujejo dve vrsti opisov, tj. objektivnega in subjektivnega.</i></p> <p>Ob slovarsko-slovnični razčlembi besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: tvorjenka, netvorjenka, vezaj, <i>pomišljaj</i>.</p> <p>Ločujejo tvorjenke od netvorjenk. <i>Določajo besedno vrsto tvorjenki njen pomen.</i> <i>Prepoznajajo podstavno besedo v tvorjenki in tej določajo besedno vrsto.</i></p> <p>Tvorijo ljubkovalnice oz.</p>	<p>Individualno delo – (tiho) branje</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Sodelovalno učenje</p> <p>Problemski pouk</p> <p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delo v skupinah</p> <p>Delo v dvojicah</p> <p>Frontalni pouk</p>	<p>Delno in celostno preverjanje in ocenjevanje branja in razumevanja ter razčlenjevanja opisa in oznake osebe</p> <p>Delno in celostno preverjanje (in ocenjevanje) tvorjenja opisa osebe in oznake ter življenjepisa</p> <p>Delno preverjanje ločevanja tvorjenk od netvorjenk</p> <p>Delno preverjanje znanja o tvorjenkah</p> <p>Delno preverjanje znanja o rabi vezaja in pomišljaja</p>	<p>Likovna vzgoja</p> <p>Športna vzgoja</p>	<p>12</p>

manjšalnice.

**Obvladajo obliko, stičnost
in vlogo vezaja – v
priredno zloženih
besedah,**

– za števkco ali
posamezno črko v
prvem delu besede

*Obvladajo obliko, stičnost
in vlogo predložnega
pomišljaja.*

*Ločujejo obliko, stičnost in
vlogo vezaja od oblike,
stičnosti in vloge
predložnega pomišljaja.*

Pišejo besede s števkco ali
posamezno črko v prvem
delu.

*Rabijo dvodelni pomišljaj.
Pišejo predložne zveze s
predložnim pomišljajem.*

**V B prepoznavajo
navedene pojme in jih
poimenujejo z ustreznimi
jezikoslovnimi izrazi.**

4. tematski sklop: OPIS NAPRAVE

Ciljne teme: OPIS NAPRAVE; VEZALNO, STOPNJEVALNO IN LOČNO RAZMERJE

Nalov enote: CVRTNIK

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo opis naprave. Razumejo besedilo (tj. prepoznajo sporočevalčev namen, temo in bistvene podatke.</p> <p><i>Berejo reklame.</i></p> <p>GLEDANJE/POSLUŠANJE Gledajo/poslušajo opis naprave. Razumejo besedilo (tj. prepoznajo sporočevalčev namen, temo in bistvene podatke.</p> <p>GOVORJENJE <i>Govorno nastopajo.</i> <i>Presojajo govorne nastope in utemeljujejo svoje mnenje.</i></p> <p>PISANJE <i>Tvorijo opis naprave.</i></p> <p>Naštevajo dejanja/stanja/lastnosti v večstavčni povedi. Izrekajo nenavadnosti/nepričakovanosti v dvostavčnih povedih. Izrekajo izbirno možnost v dvostavčni povedi.</p>	<p>Spoznajajo opis naprave, prepoznajo njegovo značilno zgradbo in značilne jezikovne prvine. Povzemajo značilnosti opisa naprave.</p> <p><i>Prepoznajo propagandne prvine v besedilu.</i> <i>Ločujejo prikazovalno in propagandno besedilo.</i></p> <p>Ob metajezikovni razčlembi besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: – vezalno priredje, – stopnjevalno priredje, – ločno priredje.</p> <p>Tvorijo priredne – vezalne povedi, – stopnjevalne povedi in besedne zveze, – ločne povedi in besedne zveze. Rabijo ustrezni vezalni veznik in vejico pred vezalnimi in ločnimi vezniki.</p>	<p>Individualno delo – tiho branje</p> <p>Frontalno delo – poslušanje/ gledanje posnetkov</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Sodelovalno učenje</p> <p>Delo v skupinah in v dvojicah</p> <p>Problemsko učenje</p>	<p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delno in celostno preverjanje branja in poslušanja/ gledanja ter razčlenjevanja opisa naprave</p> <p>Celostno preverjanje tvorjenja opisa naprave</p> <p>Delno preverjanje znanja o propagandnih in prikazovalnih besedilih</p> <p>Delno preverjanje znanja o obravnavanih priredjih</p>	<p>Izbirni predmet: Vzgoja za medije</p> <p>Likovna vzgoja</p> <p>Fizika</p>	9

	<p>V besedilih prepoznavajo navedene pojme in jih poimenujejo z ustreznimi jezikoslovnimi izrazi.</p>				
--	--	--	--	--	--

5. tematski sklop: OCENA

Ciljne teme: OCENA (GLEDALIŠKE PREDSTAVE); SKLEPALNO IN POJASNJEVALNO RAZMERJE

Nalov enote: KAJ MENIŠ O ...?

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>GOVORJENJE Kritično razmišljajo o danih temah, sodelujejo v pogovoru – izrekajo in pojasnjujejo svoje mnenje, se strinjajo oz. se ne strinjajo z mnenjem drugih.</p> <p>BRANJE Berejo oceno gledališke predstave. Razumejo besedilo (tj. prepoznavajo sporočevalčev namen, temo besedila in bistvene podatke ter okoliščine nastanka besedila. Znajdejo se v besedilu.</p> <p>GOVORJENJE Obnavljajo oceno. Govorno nastopajo. Presojajo govorne nastope in utemeljujejo svoje mnenje.</p> <p>PISANJE Uporabljajo znanje – pišejo oceno knjige/ prireditve/... Prepoznavajo in odpravljajo napake v svojem in tujem besedilu.</p>	<p>Spoznavajo oceno gledališke predstave in povzemajo značilnosti ocene. Uporabljajo znanje – prepoznavajo oceno v časopisih in revijah.</p> <p>Ob metajezikovni in slovnični razčlembi zapisanega besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: – sklepalno razmerje, – pojasnjevalno razmerje. Prepoznavajo sklep/trditev/mnenje in njegovo pojasnilo. Izražajo pojasnilo s pravilnim veznikom. Izražajo sklep/trditev/mnenje s pravilnim veznikom. Dopolnjujejo sklep z ustreznim pojasnilom. Ločujejo pojasnilo od vzroka. <i>Dopolnjujejo pojasnilo z ustreznim sklepom.</i></p>	<p>Individualno delo – tiho branje</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Sodelovalno učenje</p> <p>Problemski pouk</p> <p>Učenje z odkrivanjem</p> <p>Delo v skupinah</p> <p>Delo v dvojicah</p>	<p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delno in celostno preverjanje (in ocenjevanje) branja ter razčlenjevanja ocene</p> <p>Delno preverjanje (in ocenjevanje) tvorjenja ocene knjige/zgoščenke/koncerta/...</p> <p>Delno preverjanje razumevanja in izražanja razmerij v povedih</p>	<p>Izbirni predmet: Gledališki klub</p> <p>Oddelčna skupnost</p> <p>Biologija</p>	<p>9</p>

	<p>Pravilno rabijo veznika <u>saj</u> in <u>ker</u> ter saj in torej. <i>Tvorijo sopomenske povedi s sklepalnim oz. pojasnjevalnim razmerjem.</i></p>				
--	--	--	--	--	--

6. tematski sklop: OPIS POTI/POTOVANJA

Ciljne teme: OPIS POTI/POTOVANJA; PROTIVNO RAZMERJE; PRIREDNO ZLOŽENE POVEDI

Naslov enote: POPELJEM TE ...

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo opis poti. Razumejo besedilo (tj. prepoznavajo temo in bistvene podatke). Znajdejo se v besedilu. Pomnijo podatke.</p> <p>POSLUŠANJE/GLEDANJE Gledajo/poslušajo opis poti. Razumejo besedilo (tj. prepoznavajo temo in bistvene podatke).</p> <p>GOVORJENJE Govorno nastopajo. Presojajo govorne nastope in utemeljujejo svoje mnenje.</p> <p>PISANJE Uporabljajo znanje – tvorijo opis poti. Določajo pomensko podstavo dopolnjevalnega stavka v priredno zloženi povedi.</p>	<p>Spoznavajo opis poti. Prepoznavajo značilno zgradbo opisa poti in njegove značilne jezikovne prvine. Povzemajo značilnosti opisa poti.</p> <p>Ob metajezikovni in slovnični razčlembi besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: protivno priredje. Izrekajo nasprotje/ neskladje oz. tvorijo priredne protivne povedi. Prepoznavajo povedi z nasprotjem/neskladjem. Rabijo pravilni protivni veznik in vejico pred protivnimi vezniki.</p> <p>Obvladajo strategijo oz. merila za določanje števila stavkov in za določanje dveh vrst zloženih povedi. Ločujejo: – proste/enostavčne povedi,</p>	<p>Individualno delo – tiho branje</p> <p>Frontalno delo – poslušanje oz. gledanje videoposnetka</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Sodelovalno učenje</p> <p>Problemski pouk</p> <p>Delo v skupinah</p> <p>Delo v dvojicah</p> <p>Učenje z odkrivanjem</p>	<p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delno in celostno preverjanje (in ocenjevanje) branja, poslušanja/ gledanja ter razčlenjevanja branega in/ali poslušanega/ gledanega opisa poti</p> <p>Celostno preverjanje in ocenjevanje tvorjenja opisa poti</p> <p>Delno preverjanje razumevanja in določanja razmerij v povedih</p> <p>Delno preverjanje določanja števila stavkov v povedi in določanja dveh vrst zloženih povedi</p>	<p>Izbirni predmet: – Računalništvo</p> <p>Geografija</p>	<p>8</p>

- **zložene/večstavčne povedi,**
- **podredno zložene povedi od priredno zloženih.**

Rabijo pravilne priredne veznike.

Poimenujejo vrste priredij.

Razumejo in rabijo strokovne izraze:

- **priredno in podredno zložena poved,**
- *vezalno, stopnjevalno, ločno, protivno, posledično, pojasnjevalno in sklepalno priredje.*

7. tematski sklop: POTOPIŠ

Ciljni temi: POTOPIŠ; SESTAVA DVOSTAVČNIH IN VEČSTAVČNIH POVEDI

Nalov enote: PRI MENTAVAJCIH, OTROCIH VESOLJA

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo potopis. Razumejo besedilo (tj. prepoznavajo okoliščine nastanka besedila, njegovo temo ter bistvene in podrobne podatke). Znajdejo se v zapisanem besedilu. »Berejo« nebesedna sporočila (tj. zemljevid).</p> <p>POSLUŠANJE/GLEDANJE Gledajo/poslušajo potopis. Razumejo besedilo (tj. prepoznavajo okoliščine nastanka besedila, njegovo temo ter bistvene in podrobne podatke). Pomnijo podatke iz poslušanega besedila. Presojajo rešitve in utemeljujejo svoje mnenje.</p> <p>GOVORJENJE <i>Ustno obnavljajo potopis.</i> <i>Pripravljajo se na govorni nastop in govorno nastopajo.</i> <i>Presojajo govorne nastope.</i></p>	<p>Spoznajajo potopis, povzemajo njegove značilnosti in prepoznavajo značilne jezikovne prvine v njem.</p> <p>Ob metajezikovni in slovnični razčlembi zapisanega besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: dvostavčna poved, <i>večstavčna poved.</i></p> <p>Besedno opisujejo osnovno stavčno sestavo dvostavčnih povedi (tj. določajo število stavkov, vrsto razmerja med njima ter glavni in odvisni stavek v podredno zloženih povedih). Simbolno ponazarjajo popolno stavčno sestavo dvostavčnih <i>in večstavčnih</i> povedi (tj. tudi položaja in vrste <i>ter stopnje</i> odvisnika). Pojasnjujejo simbolno ponazoritev stavčne sestave zloženih povedi.</p>	<p>Individualno delo – tiho in glasno branje</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Sodelovalno učenje</p> <p>Problemski pouk</p> <p>Delo v skupinah</p> <p>Delo v dvojicah</p> <p>Učenje z odkrivanjem</p> <p>Frontalno delo</p>	<p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delno in celostno preverjanje branja in razumevanja ter razčlenjevanja zapisanega oz. poslušanega/ gledanega potopisa</p> <p>Delno preverjanje ustne obnove potopisa</p> <p>Delno preverjanje (in ocenjevanje) simbolnega ponazarjanja stavčne sestave dvostavčnih in večstavčnih povedi</p>	<p>Geografija</p> <p>Izbirna predmeta: – Turistična vzgoja – Šolsko novinarstvo</p>	11

	<i>Pojasnjujejo rabo/nerabo vejice pred veznikom in (z določanjem stavčne sestave večstavčne zložene povedi).</i>				
--	---	--	--	--	--

8. tematski sklop: NEURADNA IN URADNA BESEDILA

Ciljne teme: URADNA PROŠNJA, URADNO IN NEURADNO SOŽALJE, NAROČILNICA, POLOŽNICA;
POVEDI S PASTAVKOM; POVEDI S POLSTAVKOM

Naslovi enot: RAD BI DOBIL ŠTIPENDIJO; SOČUSTVUJEM Z VAMI; NAROČAM ..., PLAČUJEM ...

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uradno prošnjo, – uradno in neuradno sožalje, – obrazec (tj. naročilnico) s preletom, – obrazec (tj. naročilnico in položnico) podrobno. <p>Prepoznavajo okoliščine nastanka uradne prošnje. Prepoznavajo sporočevalčev namen in temo besedila.</p> <p>Razumejo sožalje (prepoznavajo okoliščine nastanka besedila, sporočevalčev namen, temo besedila in bistvene podatke).</p> <p>GOVORJENJE Sodelujejo v pogovoru. Govorno nastopajo. Vrednotijo govorne nastope in utemeljujejo svoje mnenje.</p> <p>PISANJE Znajdejo se v obrazcu (tj. v naročilnici in položnici) in prepoznavajo podatke v napisani naročilnici. Uporabljajo znanje v vsakdanjem življenju: – pišejo uradno prošnjo,</p>	<p>Spoznavajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uradno prošnjo, – uradno in neuradno sožalje, – obrazca (tj. položnico in naročilnico). <p>Prepoznajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – besedilno vrsto, – sestavine uradne prošnje in njihov položaj, – pragmatične in jezikovne značilnosti prošnje in sožalja <p>Ločujejo uradno sožalje od neuradnega. <i>Povzemajo sestavine naročilnice.</i> Pišejo uradno prošnjo, neuradno sožalje, naročilnico, izpolnjujejo naročilnico in položnico.</p> <p>Ob metajezikovni razčlembi besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje:</p>		<p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delno in celostno preverjanje razumevanja obravnavanih uradnih in neuradnih besedil ter obrazcev</p> <p>Celovito preverjanje in ocejevanje pisanja in izpolnjevanja obravnavanih uradnih in neuradnih besedil ter obrazcev</p> <p>Delno in celovito preverjanje znanja o pastavku in polstavku</p>	<p>Oddelčna skupnost</p> <p>Izbirni predmet: Računalništvo</p>	10

<p>– pišejo neuradno sožalje (obvladajo ustrezne načine izrekanja sožalja), – izpolnjujejo obrazce (tj. naročilnico in položnico), poznajo in upoštevajo pravila za izpolnjevanje obrazcev, – pišejo naročilnico.</p> <p>Razdružujejo povedi s pastavkom <i>in polstavkom</i>.</p>	<p>– pastavek, – <i>polstavek</i>. Poznajo vlogo in sestavo pastavka <i>in polstavka</i> ter rabijo vejico v povedih s pastavkom <i>in polstavkom</i>. Prepoznavajo pastavek <i>in polstavek</i> v povedi. Razumejo in rabijo strokovna izraza <u>pastavek</u> <i>in polstavek</i>.</p>				
--	---	--	--	--	--

9. tematski sklop: VRSTE BESEDIL**Ciljna tema:** PRAKTIČNOSPORAUMEVALNA, URADOVALNA, PUBLICISTIČNA IN STROKOVNA BESEDILA**Nalov enote:** BESEDILA OKROG NAS

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>BRANJE Berejo praktičnosporazumevalna, uradovalna, publicistična in strokovna besedila. Prepoznavajo temo besedila. Prepoznavajo družbeno vlogo tvorcev besedil. Razlagajo strokovne izraze. Razlagajo uradovalne izraze. Pojasnjujejo svoje rešitve. <i>Prepoznavajo okoliščine za tvorjenje praktičnosporazumevalnih, uradovalnih, publicističnih in strokovnih besedil.</i></p> <p>PISANJE <i>Uporabljajo znanje – tvorijo publicistično besedilo.</i> <i>Uporabljajo znanje – iščejo strokovna in publicistična besedila po raznih virih.</i></p>	<p>Ob metajezikovni razčlembi besedila spoznavajo jezikoslovne pojme in izraze zanje: praktičnosporazumevalna, uradovalna, publicistična in strokovna besedila. <i>Ločujejo praktično-sporazumevalna, uradovalna, strokovna in publicistična besedila.</i></p> <p><i>Razumejo in rabijo strokovne izraze</i> – <u>praktično-sporazumevalno besedilo</u>, – <u>uradovalno besedilo</u>, – <u>publicistično besedilo</u>, – <u>strokovno besedilo</u>.</p>	<p>Individualno delo – branje besedil</p> <p>Sodelovalno učenje</p> <p>Problemsko učenje</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Delo v dvojicah</p> <p>Delo v skupinah</p>	<p>Delno preverjanje branja in razumevanja ter razčlenjevanja različnih vrst besedil</p> <p>Delno preverjanje tvorjenja zahtevanih vrst besedil</p>	<p>Biologija</p> <p>Oddelčna skupnost</p> <p>Izbirni predmet: -- Šolsko novinarstvo -- Računalništvo</p>	3

10. tematski sklop: RAZVOJ SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA

Ciljne teme: RAZVOJ SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA; DRŽAVNI IN URADNI JEZIK V REPUBLIKI SLOVENIJI;
PREVZETA STVARNA IMENA; SLOVENSKI JEZIK V ZAMEJSTVU IN IZSELJENSTVU

Naslov enote: SLOVENSKI JEZIK SKOZI STOLETJA

CILJI		DIDAKTIČNI PRISTOPI	PREVERJANJE, OCENJEVANJE	MEDPREDMETNE POVEZAVE	ČAS
FUNKCIONALNI	IZOBRAŽEVALNI				
<p>PISANJE Tiho in glasno berejo slovenska besedila iz različnih zgodovinskih obdobj. Razvrščajo besedila v časovno zaporedje. Berejo besedila o zgodovini slovenskega (knjižnega) jezika. Razumejo prebrano besedilo (tj. prepoznajo določene podatke).</p> <p>GOVORJENJE <i>Razmišljajo o razvoju slovenskega (knjižnega) jezika skozi stoletja.</i></p> <p><i>Iščejo podatke po raznih virih.</i> <i>Pripravijo in izvedejo govorni nastop.</i> <i>Presojajo govorne nastope.</i> <i>Postavljajo vprašanja.</i></p> <p>PISANJE Nadomeščajo prevzete besede z domačimi.</p>	<p>Poznajo in poimenujejo tri vrste slovenske pisave.</p> <p>Poznajo in upoštevajo poseben položaj – slovenščine v Republiki Sloveniji (tj. državni in uradni jezik), – italijanščine in madžarščine v delu Republike Slovenije (tj. v delu slovenske Istre in v delu Prekmurja).</p> <p>Razumejo in rabijo strokovne izraze <u>državni jezik</u>, <u>uradni jezik</u>.</p> <p>Poznajo razlike med zamejci in izseljenci. Ločujejo slovensko državno in etnično mejo. <i>Poznajo položaj slovenskega jezika v javnosti v Italiji, na Madžarskem in avstrijskem Koroškem ter v Kanadi, Avstraliji in Argentini.</i></p> <p>Razumejo in rabijo izraze <u>zamejci</u>, <u>izseljenci</u>, <u>materni/prvi jezik</u>. Poznajo imena držav, v katerih živijo slovenski zamejci in v katerih slovenski izseljenci. <i>Dopolnjujejo časovno preglednico o</i></p>	<p>Sodelovalno učenje</p> <p>Individualno delo – samostojno reševanje nalog</p> <p>Delo v skupinah</p> <p>Delo v dvojicah</p> <p>Frontalno delo</p>	<p>Preverjanje predznanja</p> <p>Delno preverjanje branja in razumevanja zapisanih besedil</p> <p>Delno preverjanje znanja o razvoju slovenskega knjižnega jezika</p> <p>Delno in celostno preverjanje in ocenjevanje znanja o položaju slovenščine in drugih uradnih jezikov v RS</p> <p>Delno preverjanje obvladanja in upoštevanja pravil za pisanje prevzetih besed</p>	<p>Geografija</p> <p>Zgodovina</p> <p>Oddelčna skupnost</p> <p>Tuji jezik</p>	<p>6</p>

zgodovini (slovenskega) knjižnega jezika.

Ob besedni razčlembi besedila spoznavajo jezikoslovni pojem in izraz zanj – prevzeta beseda.

Ločujejo prevzete besede od domačih.

Obvladajo in upoštevajo načela o prevzemanju besed.

Kritično presojujejo rabo in pisanje prevzetih besed v svojem okolju.

Obvladajo in upoštevajo

– **pravila za pisanje prevzetih občnih imen,**

– *osnovna pravila o prevzemanju stvarnih lastnih imen.*

Razumejo in rabijo strokovni izraz prevzeta beseda.

VIRI

Predmetna kurikularna komisija za slovenščino (2002), Učni načrt, Program osnovnošolskega izobraževanja, Slovenščina. Ljubljana: Zavod za šolstvo.

D. Kapko idr. (2005), Slovenščina za vsakdan in vsak dan 7–9 , Priročnik za učitelje 9. Ljubljana: Založba Rokus.